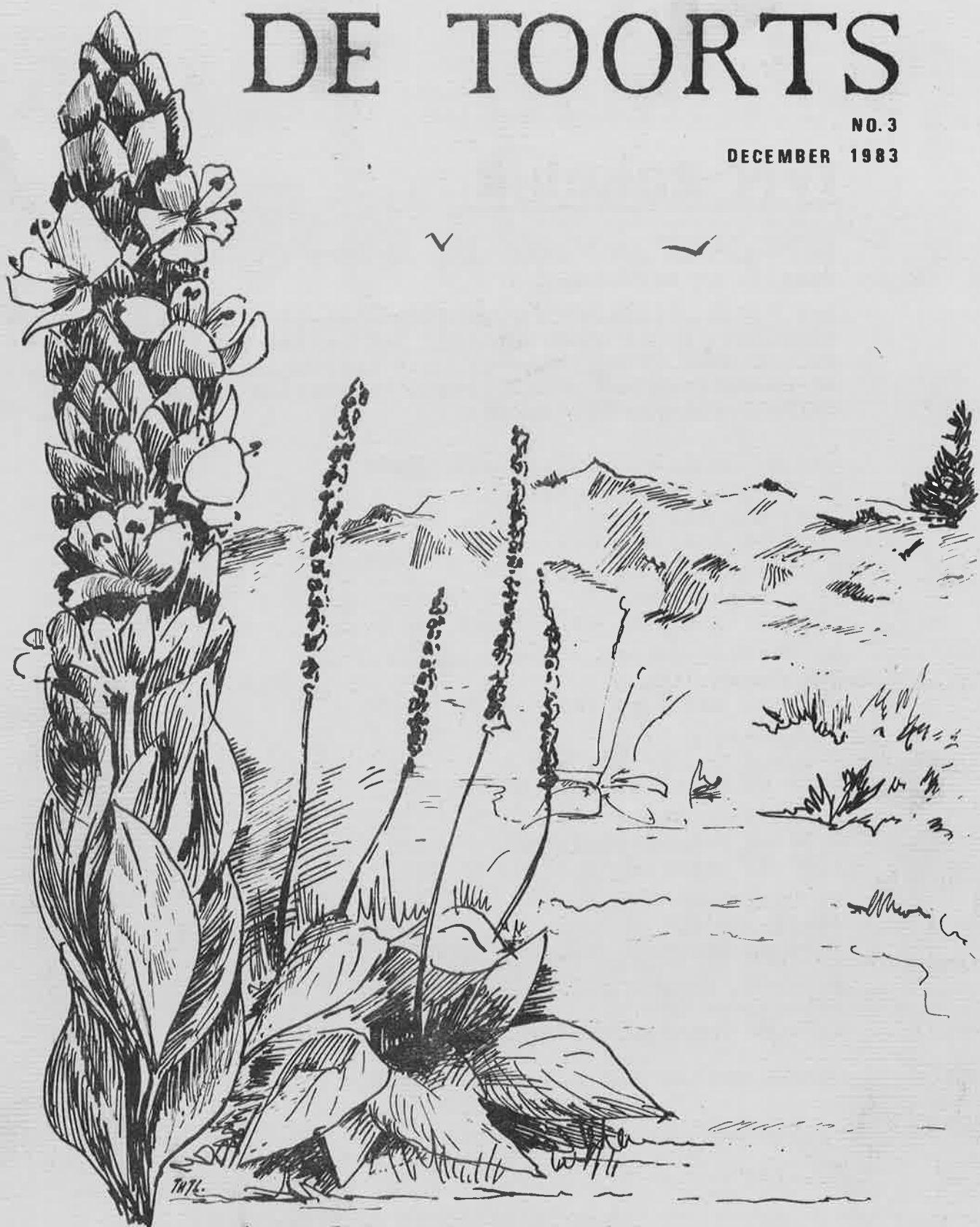


DE TOORTS

NO. 3

DECEMBER 1983



contactblad van de afdeling
haarlem en omstreken
van het IVN



1^e JAARGANG

IVN zakelijk

DE TOORTS is het contactblad van de I.V.N.-Afd.
Haarlem en Omstreken.

Het I.V.N. (Instituut voor Natuurbeschermings-
educatie) stelt zich ten doel het bevorderen
van natuur- en milieubesef door het organiseren
en stimuleren van educatieve activiteiten in de
ruimste zin van het woord.

Bestuur Afd. Haarlem en Omstreken

M. Nicolai - voorzitter

Laan van Angers 74

2034 CJ Haarlem, tel. 33 63 21

M. Horeman - secretaris

Nic. Beetsstraat 12

2032 LV Haarlem, tel. 35 26 66

P. Peeters-Schenk - penningmeester

Delftlaan 71

2023 LC Haarlem, tel. 26 34 36

J. Cronau - lid

Van het Hoffstraat 113

2014 RC Haarlem, tel. 24 09 00

P. Horeman - lid

William Boothstraat 151

2037 SE Haarlem, tel. 34 51 31

M. Daalmeyer - lid

Saeftinge 67

2036 GZ Haarlem, tel. 33 39 09

L. v. d. Berg - lid

Schoollaan 10

2121 GG Bennebroek, tel. 02502- 74 25

Jaarbijdrage: leden f 20,-
donateurs f 25,-

Te storten op: Rabobank, Haarlem

rek.nr. 38.94.03.407

t.n.v. I.V.N.-Afd. Haarlem en Omstreken

Girorekening van de bank: 11109

Redactie van DE TOORTS

J. Cronau jr.

R. Hoogstraten

Th. Litjens

G. Peeters

Redactie-adres: Postbus 224, 2000 AG Haarlem

Inhoud

Terugblik over de schouder	2
• Over jacht	3
• Jagen, natuurlijk?!	4
Samenvatting discussienota K.N.J.V.	4
Yuccaplant	8
Ledenlijst	9
Mededelingen	10
Groene vragen	10
Puzzel	12
Gezwam	14
Een privé-Kleine-Dierendag	16
Gidsencursus	18
Voor kinderen door kinderen	20

Van de redactietafel



In dit nummer vindt u een aantal citaten uit de toespraak van Seattle, opperhoofd van de Duwamish-stammen, in 1885 gehouden voor de vertegenwoordigers van de Amerikaanse regering, die het land van de Duwamish wil kopen.

Uitspraken van verschillende Indianen en deze toespraak in het bijzonder hebben vroeger grote indruk op mij gemaakt om hun een-

voud, hun warmte en hun wijsheid, en staan nu in mijn hart gegrift. Nu pas dringt eigenlijk de diepzinnigheid van het Indiaanse denken tot ons door, welke gekenmerkt wordt door harmonie met de omgeving, de levende zowel als de dode natuur en wat wij nu het "ecologisch" denken noemen.

Hun stemmen zijn echter verstomd, want het verhaal van de Indianen is de tragedie van een volk met een hoge geestelijke beschaving, die het onderspit moet delven tegen een volk met een technisch hoog ontwikkelde beschaving.

De toespraak van Seattle met een hedendaagse foto-impressie van Lies Wiegman is te verkrijgen bij de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten.

J. Cronau jr.

Kopij inzenden vóór 31 januari '84



er niet op geopend is, is bijvoorbeeld het korhoen. Het zeldzaam worden van zijn leefomgeving is hiervan de oorzaak. Jagers, die zich hierover zorgen maken, proberen door het maken van kleine, voor deze dieren geschikte leefruimtes in de grote (mono)cultuurgebieden het voortbestaan van deze dieren te verzekeren. Zo doen zij dus aan actief wildbeheer.

Jacht in "natuur"-terreinen

Het onderscheid dat vaak wordt gemaakt tussen sportjacht en jacht als beheersmaatregel, is in feite een schijnbare tegenstelling. Jagen uit noodzaak kan best een recreatief element bevatten en jagen voor de lol kan best een beheersdoel hebben. Voor de jager zijn beide nauw met elkaar verbonden.

Jagen als beheersmaatregel zou in (grote) natuurgebieden niet nodig zijn, daar oecosystemen (het geheel van elkaar beïnvloedende planten en dieren) zichzelf in stand houden. Deze gedachte is een farce als u bedenkt dat in Nederland de meeste landschappen door de mens zijn gevormd en in stand worden gehouden. Als men de natuur zijn gang zou laten gaan, zou in de meeste gevallen een bos het eindstadium vormen. Aangezien we dat niet willen, is actief beheer nodig. Nu de schapen van de heidevelden verdwenen zijn, dienen we zelf de opkomende dennen en berken te verwijderen. Er werden zelfs Zweedse fjellkoeien ingevoerd om op een goedkope manier moerasbos open te houden. Zoals de flora dient echter ook de fauna beheerd te worden.

Natuurgebieden liggen als eilanden in de grote cultuurzee, die Nederland heet. Allerlei factoren zoals eutrofiëring, lucht- en watervervuiling beïnvloeden het leven in de natuurgebieden. Effecten van deze factoren dienen actief, bijvoorbeeld door afschot, gecorrigeerd te worden. Dank zij de afvalmaatschappij hebben meeuwen voldoende voedsel in de wintermaanden, waardoor zij zich steeds verder uitbreiden. Op zoek naar nieuwe, rustige broedgebieden vestigen zij zich in voedselarme vennen, die echter al snel door de uitwerpselen van de meeuwen voedselrijk worden en verruigen. Menselijk ingrijpen op voorhand uitsluiten in deze is dan ook niet verstandig.

Indien er vanuit de landbouw klachten komen over wildschade veroorzaakt door dieren uit het reservaat, zal de terreinbeheerder maatregelen moeten nemen ter voorkoming hiervan, daar hij anders verantwoordelijk wordt gesteld voor de geleden schade. Soms zal afschot het aangewezen middel zijn.

Naast schadepreventie heeft jachtverhuur als voordeel dat een terrein goed bewaakt wordt tegen onnodige verstoring, vernieling door recreanten en tegen stroperij. Voor

een dier maakt het niet uit of het door een kogel uit het geweer van een jager of van een stroper wordt gedood. Voor het reguleren van de aantallen van een diersoort maakt het wel degelijk uit. Een jager heeft zich te houden aan de jachtwet en dat wat hem opgedragen wordt; een stroper doet wat hem belieft.

Indien de doelstelling van het terreinbeheer inhoudt, dat menselijk ingrijpen niet gewenst is, dan zal er ook geen jacht als beheersmaatregel plaatsvinden, maar ook geen blauwgraslanden gemaaid, heide- en rietvelden geschoond worden, koeien ingevoerd worden enz. enz. Indien de doelstelling menselijk ingrijpen niet uitsluit, kan er ook worden gejaagd, zowel volgens het oogstprincipe als vanuit een oogpunt van faunabeheer. In dit laatste geval denkt men bijvoorbeeld aan het beheer van een reewild- of wilde-zwijnenpopulatie of aan het wegnemen van ongewenste invloeden van cultuurvolgers (meeuwen, kraaien, vossen) op zowel fauna als flora.

Jacht als beheersmaatregel is dan eigenlijk ook geen punt van discussie meer. Het toelaten en accepteren van oogstjacht in "natuur"-terreinen is meer een discussiepunt, waarbij alle voors en tegens goed tegen elkaar dienen te worden afgewogen. Het normaal verhuren van de jacht, waarbij afspraken worden gemaakt betreffende het aantal jachtdagen en op welke dieren er gejaagd kan worden, is ook in het belang van de terreinbeheerder, want:

- de beheerder ontvangt gelden afkomstig uit jachthuur, die gebruikt kunnen worden ten behoeve van andere beheersaspecten van het terrein;
- de beheerder heeft kosteloos toezicht op stroperij, een tegenwoordig niet onbelangrijke factor;
- de beheerder en jager kunnen adequaat reageren wanneer er schade dreigt of wordt veroorzaakt door diersoorten afkomstig uit het terrein, aan omliggende landbouwgronden of aan het natuurgebied zelf.

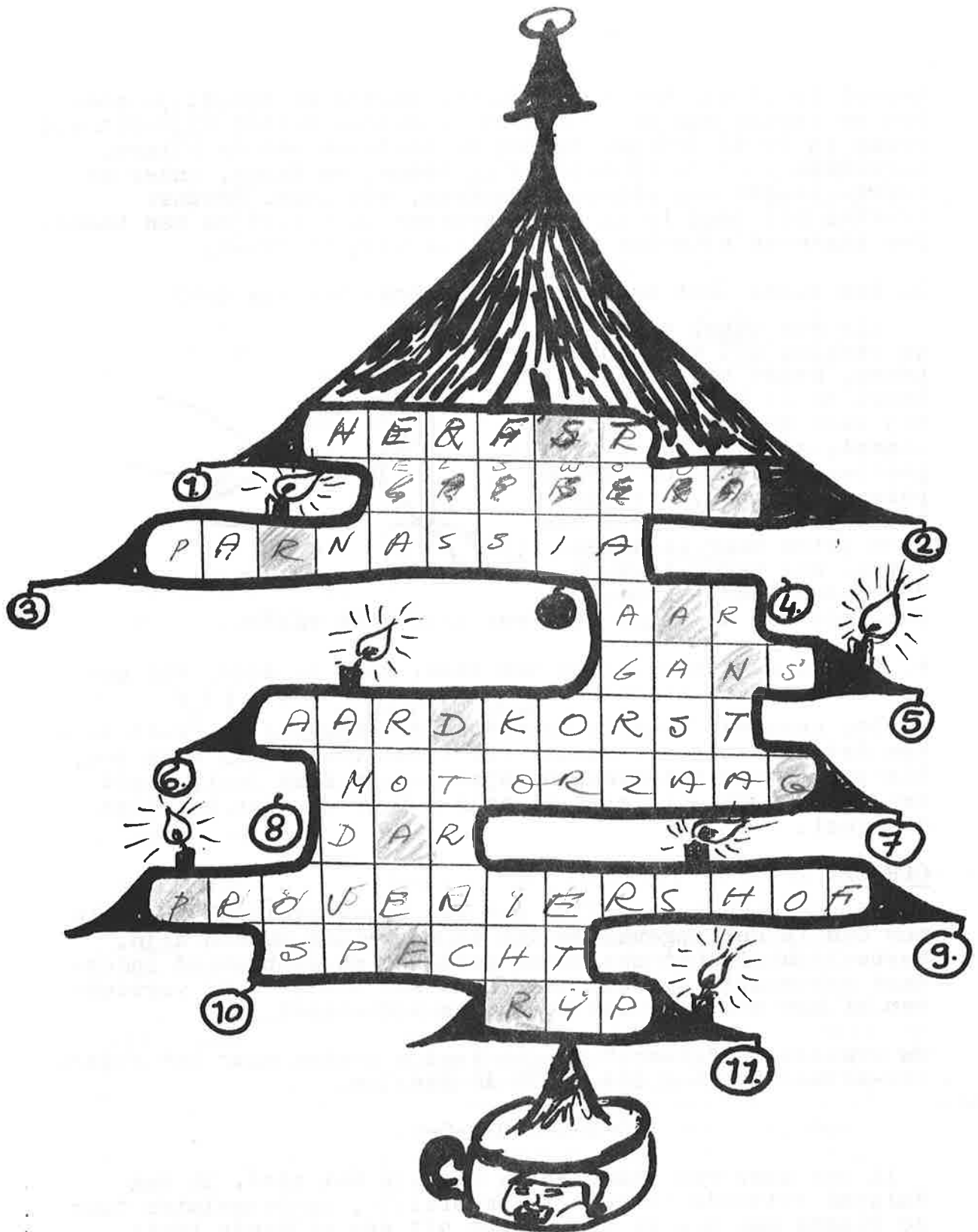
Beheer en bescherming van waardevolle natuurgebieden in Nederland is naar de mening van de K.N.J.V. een zeer goede zaak. De jager staat volledig achter de bescherming van het leefgebied van verschillende diersoorten, hetgeen het instandhouden van de diersoorten tot doel heeft (conservation). Bescherming van het individu (protection) houdt in dat dieren niet mogen worden gedood. De jager doelt met beheer en bescherming op conservation, waarbij een zekere exploitatie bescherming niet uitsluit.

-0-0-0-0-0-0-0-0-

Zijn honger zal de aarde kaalvreten en slechts een woestijn achterlaten.

Wat is de mens zonder dieren? Als de dieren weg zijn, zal de mens sterven aan het gevoel van grote eenzaamheid.

-0-0-0-0-0-0-0-0-



Edu Puzzelcatief

no 3

Voor puzzelaars deze keer een eigentijdse kerstboom, die, naar ik hoop, een niet al te moeilijke puzzel voor u in petto heeft om de feestdagen door te komen.

Wat moet u doen?

De regels in de kerstboom zijn genummerd van 1 tot en met 11. (De kerstballen voor of achter elke regel geven de nummering aan.)

Probeer per regel het woord te vinden dat in de omschrijving wordt gevraagd, en vul dat in. Het aantal hokjes geeft het aantal letters aan.

Wanneer u alle woorden gevonden hebt, kunt u deze horizontaal zodanig ten opzichte van elkaar verschuiven, dat er verticaal een nieuw woord ontstaat, dat verband houdt met onze kust. Dit is tevens de oplossing.

Helaas is er door financiële krapte (ook de redactie moet inleveren) geen prijsje aan de puzzel verbonden. Daarom help ik u wat op weg bij het verschuiven van de woorden. Ik zet het woord van regel 7 op zijn plaats. Bij dit woord gaat het om de laatste letter.

Veel succes ermee. De oplossing komt in het volgende nummer.

Omschrijvingen

- ✓ 1. Overgangstijd van zomer naar winter.
- ✓ 2. Bekend landgoed in Overveen.
- ✓ 3. Zeer zeldzame plant, voorkomend in voornamelijk veenvegetaties (blauwgraslanden) en vroeger hier ook wel in de duinen.
- ✓ 4. Bloeiwijze.
- ✓ 5. Vogelsoort die gedurende de winter in groten getale in ons land verblijft, vaak tot ergernis van de boer.
- ✓ 6. Ander woord voor lithosfeer.
- ✓ 7. Werktuig dat veelvuldig gebruikt wordt door bosarbeiders.
- ✓ 8. Mannelijke bij.
- ✓ 9. Bekende hof in Haarlem.
- ✓ 10. Vogelsoort die zijn nest in bomen uithakt.
- ✓ 11. Dauw in bevroren toestand.

R. Hoogstraten

cirkelvormige openingetjes. Daaruit laat de buisjeszwam zijn sporen vallen. Waarom is deze paddestoelengroep zo berucht? Vraagt u dat maar eens aan de eik, de beuk of de berk. De eik, vooral de zwakke, onverzorgde exemplaren, wordt bedreigd door de biefstukzwam. Deze zwam is prachtig roodbruin van kleur als een versgebakken biefstuk. Wist u dat er bij een kleine snede in de hoed ook "bloed" uit komt?

De beuk gaat gebukt onder een andere sluipmoordenaar: de tonderzwam. U hebt op de wandeling ongetwijfeld die formidabele beukestam gezien waarop grote tonderzwammen als steenpuisten zitten, dreigende grijsbruine kanjers, die jaren oud kunnen worden. Om ze te verwijderen heb je een krachtpatser met een bijl nodig.

De berk heeft vaak te lijden van de berkezwam, soms terecht de berkemoorder genoemd. Ook de bekende elfenbankjes behoren tot de buisjeszwammen.

Alle hier genoemde zwammen hebben één gemeenschappelijke karakteristiek, namelijk de zwamvlok die diep doordringt via spleten en scheuren en daarin ver doorwoekert tot in de bouwstoffen die de boom zelf nodig heeft om te kunnen overleven. Dit proces kan vele jaren duren, maar uiteindelijk moet de boom het onderspit delven, wordt door een venijnige najaarsstorm als een uitgemergeld staketsel gemakkelijk geveld, valt ter aarde, gaat tot rotting over, ten prooi vallend aan weer heel andere schimmels.

Slechts een klein greepje uit de paddestoelenwereld is hiermee beschreven. Niet aan bod kwamen de koraalzwammen, de russula's, de ridderzwam, de parelstuifzwam, het zwavelkopje en vult u uit uw herinnering aan de wandeling zelf maar aan. Maar ja, De Toorts is geen paddestoelentijdschrift. Ook anderen moeten nog aan het woord komen.

Een serie boeiende dia's met uitmuntende toelichting sloot deze mooie wandeling af. Bent u niet geweest? Komt u in het volgende najaar dan ook eens kijken. Doen!

Th. J. Litjens

EEN PRIVÉ KLEINE - DIERENDAG

Je kunt altijd en overal IVN-en. Ik wist dat wel al, maar kwam het onlangs nog weer eens opnieuw tegen. Wat was het geval? Nou, zoals altijd in de natuur een combinatie van factoren (hm), te weten: mijn vrouw was niet lekker, zeg maar ziek. Ik had van mijn volkstuin een mand vol andijvie meegebracht om in te vriezen. Nou, dat strookte niet erg met elkaar en dus ging er iets buiten de plannen. Die andijvie moest gesneden, gewassen enz. Maar mijn eega bleek daarvoor veel te ziek, dus moest ik het zelf doen.

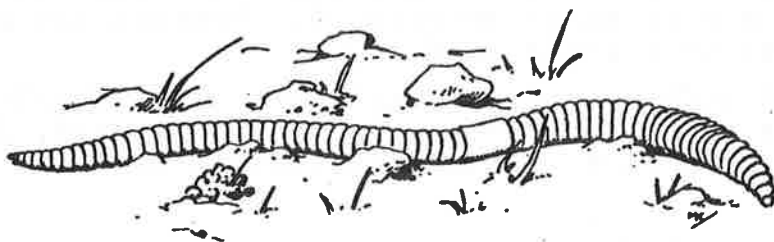
Nou is dat helemaal geen probleem, hoor. Laat niemand dat denken of het zich verbeelden. Toen echter kwam het IVN-en voor de dag. In de kroppen was namelijk van alles weggekropen vanwege de minder wordende weersomstandigheden en dat rende over het aanrecht c.q. zwom in het waswater. Al snijdende dacht ik: ik doe alles wat leeft even bij elkaar en kijk straks wel eens wat nader.

Na de dertigste krop had ik: a) een wasketel vol gesneden en gewassen andijvie, en b) schrik niet, 2 soorten regenwormen, 2 soorten naaktslakken, een pissebed, oorwormen, 2 soorten miljoenpoten, zeker 8 verschillende spinnetjes, wortelluisjes, een paar duidelijke roofwantsen, 2 verschillende keverlarven, kortschildkevers, een stuk of wat heel kleine zwarte kevertjes, een fluweelmijt, kleine vliegjes en drie verschillende rupsjes.

Met recht dus een kleine-dierendagje. Ik heb het bij wat kijken met een loep met een vergroting van 20 en 30 keer gelaten. In echt determineren had ik geen zin en ik had er geen tijd voor. Het meeste was toch veel te moeilijk en bovendien was er "Ja natuurlijk" op de TV. Maar dit was meer dan genoeg.

Wat ik nu eigenlijk wel eens weten wil: wat komt u allemaal op deze manier tegen? Mijn andijvie is natuurlijk onbespoten, maar dat moet, denk ik, niet zoveel uitmaken, want er wordt zo laat in het jaar ook door de kwekers niet meer gespoten.

Let u er eens op, zo aan het aanrecht, en praat er bijvoorbeeld op een contactavond eens over.



M. Horeman



-0-0-0-0-0-0-0-0-

Er is geen plaats om uit te rusten in de steden van de blanke man. Geen plaats waar je het openspringen van de knoppen in het voorjaar kunt horen of het geruis van vliegende vogels.

-0-0-0-0-0-0-0-0-



Alle goede dingen in drieën. Dat zou een indicatie kunnen zijn voor de stukjes, die over de gidsencursus zijn geschreven. Dit is namelijk al weer het derde en tevens het laatste.

De tweede gidsencursus in onze afdeling is inmiddels afgesloten.

Ondanks het feit dat verschillende dingen anders (beter) hadden gekund, mogen we toch met enige voldoening terugkijken op de afgelopen cursus. 24 cursisten behaalden het diploma natuurgids.

De opdrachten voor het examen (zie hierover "De Toorts" nr. 2) zijn inmiddels voltooid. Er zijn drie wandelgidsjes ontstaan over respectievelijk Koningshof, Leyduin en Duinen-Kruidberg.

Verder kwam er een natuurpad in het landgoed Marquette in Heemskerk tot stand. Dit natuurpad is bedoeld voor kinderen rond 9 jaar (in schoolverband).

We hebben nu drie kant-en-klare diaserieën en er is een fietsgidsje gemaakt voor de omgeving van Heemskerk.

Tenslotte is gereedgekomen de totale opzet van een tentoonstelling over het strand en de zeereep. Zij bestaat uit acht panelen, waarvan er twee klaar zijn.

Van een wandelactiviteit voor het publiek in het Haarlemmermeerse Bos door twee cursisten geheel georganiseerd, is voor de afdeling een pakket algemene informatie over dat gebied overgebleven.

Al met al niet niks dus.

In mijn tweede artikel had ik nog moeten vermelden dat een groepje cursisten in de Amsterdamse Waterleidingduinen een fijn natuurpad heeft gemaakt. Daar is de afgelopen zomer veel gebruik van gemaakt door jeugdige bezoekers.

Geslaagden

Voor het diploma gidsencursus zijn geslaagd:

Wil van Beek, Henk ten Berge, Martin Daalmeyer, Jos Diekstra, Lies v.d.Drift, Wim Dijkgraaf, Cees Duin, Rob Efferen, Jos van

Egmond, Hanneke van Everdingen, Maria van Eysden, Gees Göhl, Lida v.d.Heuvel, Peter Klaver, Frans Jongerling, Jelle Kraan, Cock Lammers, Dirk de Leur, Els Nel, Margreet de Roo, Jack van Schaik, Ger Stoker, Rolf de Vries, Mieke Wilmink.

Feest

Bovengenoemden ontvingen het diploma op dinsdag 13 december. Deze laatste avond van de natuurgidsencursus was erg feestelijk. De ongeveer 60 aanwezigen werden welkom geheten door de heer M.C.Horeman. Daarna reikte Frits Lips aan alle geslaagden het diploma uit. Tijdens deze plechtigheid memoreerde hij diverse gebeurtenissen uit het verloop van de cursus. Toen ieder zijn/haar diploma had ontvangen, restte Frits nog de taak de kersverse gidsen over te dragen aan de twee afdelingen, namelijk Midden-Kennemerland en Haarlem. Daarna was het woord weer aan de heer Horeman en ook aan de heer W.v.Veenendaal, ditmaal om te bedanken. Na enige aarzeling of het nu een samenspraakje moest worden of een duet besloten ze gewoon dat de één na de ander het woord zou nemen. Aldus geschiedde. De heer Van Veenendaal bedankte de werkgroep voor al het werk dat verricht was en zei te hopen dat de geslaagden allen actief zouden gaan meewerken in zijn afdeling, Midden-Kennemerland. Hierna gaf hij het woord aan de heer Horeman. Deze verklaarde (al of niet opgelucht) dat alles wat hij ook had willen zeggen, al was gezegd. Niettemin wist hij toch nog minstens vijf minuten zijn gehoor te boeien met bedankjes en verwachtingen voor de toekomst.

En nog was er geen eind aan het bedanken. Mieke Wilmink dankte namens de cursisten de werkgroep. Ieder lid van deze laatste ontving een stoffelijk blijk van waardering. De werkgroep was er (even) stil van.

Tussen de koffie en de drankjes met een nootje door (uitstekend verzorgd door de dames Kenselaar en v.d.Berg) werd een quiz gehouden. Toen bleek dat de geslaagden veel (maar nog niet alles) weten van natuur en aanverwante zaken. De punten werden geteld en de prijsjes uitgereikt.

Al met al was het een geslaagde avond als afsluiting van een cursus waarin men enthousiast bezig was met natuur. Ook een cursus waarin vriendschappen werden gesloten en waarin men elkaars kwaliteiten leerde waarderen.

Plien Peeters

-0-0-0-0-0-0-0-0-

Eén ding weten wij: onze God is dezelfde God. De aarde is Hem dierbaar. En ook de blanke man kan niet ontkomen aan ons aller lot. Misschien zullen wij tenslotte broeders zijn. Eens zullen wij het zien.

-0-0-0-0-0-0-0-0-

Voor kinderen door kinderen

Hallo!

Hebben jullie nog bladeren gezocht en gedroogd, zoals in de vorige Toorts stond? Dan kun je meteen aan de slag. Anders moet je nu nog bladeren zoeken. Veel bladeren zijn al verrot, maar als je ze nu vindt, zijn ze vast heel mooi gekleurd. Groen, geel, oranje, bruin.

Er zijn ook blaadjes die vol met gaatjes zitten. Die hebben beestjes erin gevreten.

De bladeren die je gevonden hebt, hebben waarschijnlijk allemaal verschillende vormen. Die vormen kun je gebruiken als je iets met je bladeren gaat maken.

Met bladeren kun je hele schilderijen plakken.

Gewoon mooie figuren.



Maar ook beesten.

Of een heel papier volgeplakt met allerlei bladeren, omdat je de kleur of de vorm nu eenmaal mooi vindt.

Met plakkaatverf kun je er dingen bij schilderen. Een zon bijvoorbeeld of iets dat te moeilijk is om met bladeren te plakken of een achtergrond.

Je kunt je plakwerk ook lakken, maar dat lakken is best moeilijk. Bedenk van tevoren of je je plakwerk zo, zonder lak, niet mooi genoeg vindt.

- Als je toch wilt lakken, moet je om een paar dingen denken.
- Let goed op dat er geen luchtbelletjes in de lak blijven zitten.
 - Doe niet te veel lak over de bladeren, maar een paar keer een dun laagje. Als je te veel lak in één keer gebruikt, trekken de bladeren krom en droogt de lak te langzaam op.

Als je de bladeren niet wilt opplakken, maar wel de vorm van een blad wilt hebben, kun je spatten.

Dat gaat goed met een oude tandenborstel en een zeefje. En natuurlijk verf, papier en een mooi blad.

Je legt het blad of de bladeren zo op het papier als je het wilt hebben (zie fig.1),



fig 1.

Dan pak je je tandenborstel en doopt die in de verf.

De verf moet nogal waterig zijn. Als je nu boven het papier met de bladeren met de tandenborstel over het zeefje borstelt, spettert de verf over je papier en het blad.

Als je het blad daarna weghaalt, is het uitgespaard in de verf (zie fig.2).

Je hebt het blad dan als sjabloon gebruikt, zeggen ze.

Karin

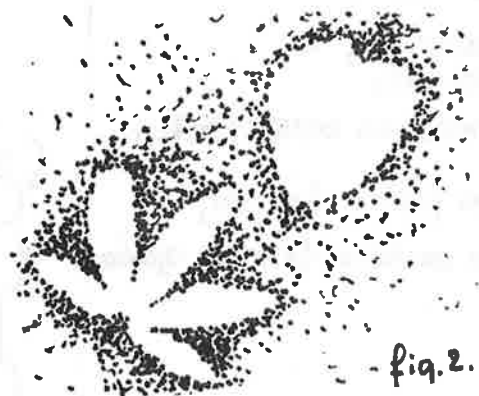


fig.2.

5000 jaar oud zijn. Dat is een verschrikkelijk lange tijd. Zij bestonden al 3000 jaar voordat onze geschiedenis begint.

- De wortels van een boom kunnen zich soms verder uitspreiden dan de takken van de kroon. Als je zo'n boom ondersteboven zou kunnen zetten, dan zou hij een grotere schaduwplek geven dan hij nu doet.

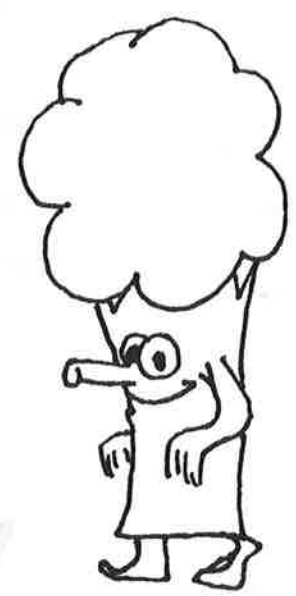
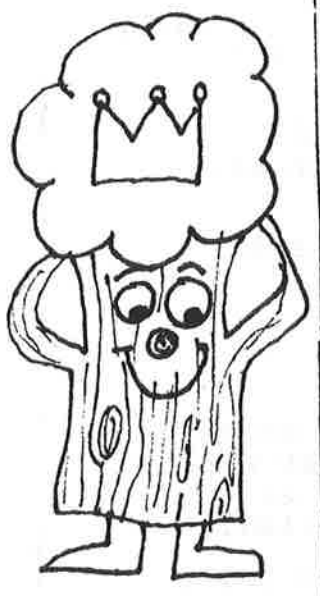
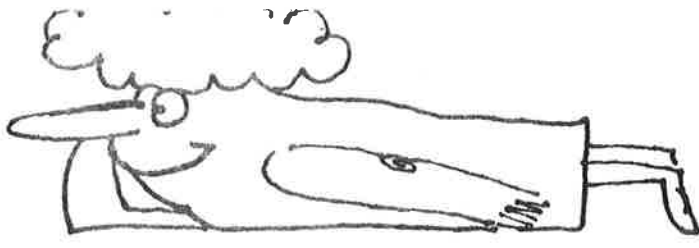
(Al dit soort leuke dingen en heel veel prachtige platen kun je vinden in het boekje "Mijn eerste natuurboek")

Zo maar wat weetjes

- Op een warme lentedag neemt een grote boom 1000 liter water op uit de grond. Je zou er vijf badkuipen mee kunnen vullen.

- Er zijn bomen die al bijna

BLIJF MET JE
TAKKEN
VAN ME
AF!

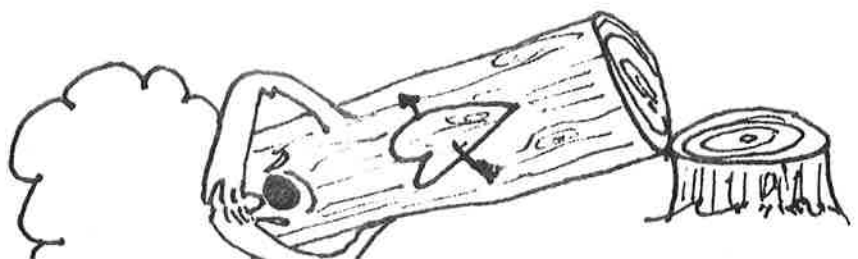


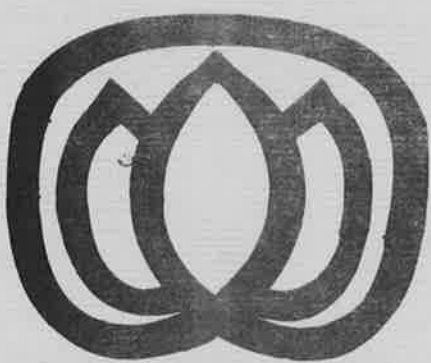
Hallo Kinderen

Vinden jullie ons niet mooi?
We hebben mooie armen waarmee we
kunnen kroepen we hebben allemaal
bloedjes die zo leuk kunnen ritzelen,
soms hebben we ook kastanjes, appels, peren
eikels beukenootjes aan onze armen
hangen. Ja we zijn heel mooi.
Maar.....als jullie op onze buik gaan
tekenen of aan onze armen gaan hangen,
dan zijn wij niet meer mooi.
Dat vinden wij niet leuk
want soms gaan we eraan dood.
Dus help ons een handje, en
doe voorzichtig met ons.
Je mag wel beukenootjes en zo zoeken.
Maar look er wel een paar liggen,
dan kunnen er weer andere bomen groeien.

Daaa

Groeten van familie
Boom





Agenda

Tweede helft febr. LEDENVERGADERING, plaats, datum en uur worden nader bekend gemaakt.

Zondag 19 febr. ZANDVOORT, strandwandeling vanaf politiepost op strand, 10.30 u.

Dinsdag 28 febr. THIJSSSE'S HOF, contactavond, onderwerp: "Winterkenmerken van bomen en heesters; knoppen". Voorbereiding act. 11 en 25 maart. 20.00 u.

Zondag 11 maart. CAPRERA (Openluchttheater Bloemendaal), THEMADAG "Knoppen", expositie, diavoorstelling, wandelingen van 10.30 tot 16.00 u.

Zondag 25 maart. THIJSSSE'S HOF, open dag, wandelingen langs deskundig bemande informatiepunten, van 12.30 tot 15.00 u.

Dinsdag 27 maart. THIJSSSE'S HOF, contactavond, onderwerp: "Vogelzang", voorbereiding activiteiten op 8, 15, 17 en 24 april. 20.00 u.

Zondag 8 april. SPAARNWOUDE/HOUTRAK, vanaf informatiecentrum Krayenstein, Machineweg, onderwerp "Knoppen", expositie, diavoorstellingen, wandelingen van 10.30 tot 16.00 u.

Zondag 15 april. HAARLEMMERMEERSE BOS, informatiecentrum Mentzhoeve aan de Kruisweg, onderwerp "Knoppen", expositie, diavoorstellingen, wandelingen van 10.30 tot 16.00 u.

Dinsdag 17 april. ENGELANDLAAN PARK, wandeling vanaf Rudolf Steinerschool, Engelandlaan, 19.30 u.
OEVER VAN DE DELFT/SCHOTERBOS, wandeling vanaf het Mendelcollege, Pim Mulierlaan, 19.30 u.

Dinsdag 24 april. BROUWERSKOLKPARK, vogelzangwandeling, vertrek bij viaduct over het spoor, 19.30 u.
LEYDUIN, VINKENDUIN, WOESTDUIN, idem, vertrek parkeerterrein aan de Leyweg, 19.30 u.

Woensdag 25 april. THIJSSSE'S HOF, contactavond, onderwerp: "Voorjaarsplanten", voorbereiding activiteiten 29 april, 6, 12/13, 15, 22 en 29 mei. 20.00 u.

